

Білоцерківський національний аграрний університет
Екологічний факультет
Кафедра безпеки життєдіяльності

	<p align="center">СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ І ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ»</p> <p align="center">Галузь знань – 20 – Аграрні науки та продовольство Спеціальність – 207 – Водні біоресурси та аквакультура Освітньо-професійна програма – «Водні біоресурси та аквакультура»</p>
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми:	вибірковий
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	4 кредити / 120 годин
Семестр	4
Форма контролю	залік
Мова викладання	українська
<p>Профайл викладача</p> 	<p>Герасименко Віктор Юрійович Посада: доцент кафедри безпеки життєдіяльності Вчене звання: доцент Науковий ступінь: кандидат сільськогосподарських наук Робоче місце: навч. корпус № 9 (вул. Героїв Чорнобиля 3А), ауд. 528. (кафедра безпеки життєдіяльності). E-mail: viktor.herasymenko@btsau.edu.ua або bezpeku@ukr.net Зв'язок з викладачем: +380674286336</p>
<p>Опис дисципліни</p>	<p>Навчальна дисципліна «Безпека життєдіяльності і цивільного захисту» є вибірковим компонентом освітньої програми спеціальності 207 – Водні біоресурси та аквакультура, оскільки людина, її життя, здоров'я та безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю, а одними із основних принципів державної політики є пріоритет і захист життя, здоров'я працівників, повна відповідальність роботодавця за створення безпечних та нешкідливих умов праці. Питання щодо забезпечення професійної безпеки, охорони здоров'я працівників, пожежної, техногенної безпеки, захисту від надзвичайних ситуацій є невід'ємною складовою діяльності суб'єктів господарювання та входять до посадових обов'язків керівників і спеціалістів.</p> <p>Під час вивчення дисципліни «Безпека життєдіяльності і цивільного захисту» студенти повинні здобути необхідні знання стосовно організації, управління та забезпечення безпеки професійної діяльності, пожежної і техногенної безпеки, захисту від надзвичайних ситуацій та навчитись ідентифікувати джерела небезпеки і шкідливі й небезпечні чинники, оцінювати ризики їх впливу, розробляти та впроваджувати заходи щодо забезпечення та підвищення рівня професійної безпеки, охорони здоров'я працівників, пожежної, техногенної безпеки, захисту працівників, населення, територій, майна, навколишнього середовища від надзвичайних ситуацій.</p>
<p>Передумови для вивчення дисципліни</p>	<p>Навчальна дисципліна базується на знаннях таких дисциплінах як «Прикладна математика», «Право», «Гідрохімія» та інших, які вивчалися у попередніх семестрах.</p>

<p>Мета вивчення дисципліни</p>	<p>Набуття здобувачем знань, умінь і навичок щодо здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням правових і організаційних питань безпеки життєдіяльності, організації захисту працівників (населення) та організації їх життєзабезпечення.</p>
<p>Формат дисципліни</p>	<p>Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі із застосуванням мультимедійних засобів та використанням системи електронного навчання на платформі Moodle. За необхідності (індивідуальні графіки, інклюзивне навчання, дистанційна форма навчання тощо) можуть бути використані сервіси для проведення відеоконференцій та онлайн-зустрічей: Zoom, Google Meet, Skype, Viber. Формат викладання дисципліни є змішаним: поєднання традиційних форм навчання з елементами дистанційного навчання.</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Знати та дотримуватися вимог нормативно-правових актів стосовно організації та забезпечення безпеки професійної діяльності та охорони здоров'я працівників, пожежної, техногенної безпеки, безпечної життєдіяльності населення та захисту територій, майна, навколишнього середовища від надзвичайних ситуацій; Вміти здійснювати технологічні процеси, забезпечення матеріально-технічними засобами колективного та індивідуального захисту, трудовими, інформаційними і фінансовими ресурсами з метою забезпечення безпеки праці і цивільного захисту на водогосподарських підприємствах. Знати правові та організаційні основи охорони праці для захисту працівників від шкідливих і небезпечних чинників. Знати законодавчі та нормативно-правові основи цивільного захисту Розуміти зв'язки водних біоресурсів та аквакультури з природним і техногенним середовищами в контексті сприйняття номенклатури, класифікації та ідентифікація небезпеки і безпеки, як закономірності. Вміти здійснювати підбір і використання необхідного обладнання, інструментів, засобів індивідуального захисту для безпечної організації виробничого процесу, з метою проведення атестації робочого місця для працівників та навколишнього середовища Вміти збирати та аналізувати дані про виробничий травматизм, нещасні випадки та професійні захворювання при веденні водогосподарської діяльності. Вміти збирати та аналізувати дані щодо атестації робочого місця на підприємствах водогосподарського комплексу.</p>
<p>Структура курсу</p>	<p>Змістовий модуль 1. Безпека життєдіяльності Тема 1.1. Основні поняття та визначення безпеки життєдіяльності. Тема 1.2. Номенклатура, класифікація та ідентифікація небезпек Тема 1.3. Середовища проживання людини. Тема 1.4. Виробнича безпека. Тема 1.5. Перша долікарська допомога. Змістовий модуль 2 Основи охорони праці Тема 2.1. Основні поняття, терміни та визначення в галузі охорони праці. Тема 2.2. Правові та організаційні основи охорони праці. Тема 2.3. Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії. Тема 2.4. Поняття про виробничий травматизм, нещасні випадки та професійні захворювання. Атестація робочого місця. Тема 2.5. Основи пожежної та вибухонебезпеки. Змістовий модуль 3. Цивільний захист Тема 3.1. Законодавчі та нормативно-правові основи цивільного захисту. Тема 3.2. Основні принципи та способи захисту населення та територій</p>

	<p>від надзвичайних ситуацій. Тема 3.3. Радіаційна безпека. Тема 3.4. Хімічна безпека.</p>
<p>Методи навчання</p>	<p>В процесі навчання використовуються наступні методи: доповіді, індивідуальні завдання, дискусії, тестові та розрахункові завдання, есе. Із наочних засобів використовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point та навчальні відеофільми, друковані роздаткові матеріали, а також інформаційні стенди у навчальній аудиторії, таблиці з довідковими даними, схеми та плакати, макети.</p> <p>Під час практичних занять і самостійної роботи студент має ознайомитися з теоретичним матеріалом, а індивідуальної роботи – виконати есе в межах навчальної програми курсу, яке виконується на основі знань, умінь і навичок, отриманих у процесі вивчення курсу.</p>
<p>Політика</p>	<p>Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями, а виявлення ознак академічної недоброчесності (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для їх незарахування викладачем.</p> <p>Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідуватимуть усі лекції та практичні заняття курсу. Студенти повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять буде згідно графіку консультацій викладача. За наявності об'єктивних причин навчання може відбутись в он-лайн режимі.</p> <p>Політика щодо дедлайнів і перескладання: студенти мають дотримуватись термінів виконання усіх видів робіт.</p> <p>Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.</p> <p>Політика оцінювання: засоби та критерії оцінювання прописані в робочій програмі дисципліни, розміщеної на платформі Е-навчання Білоцерківського НАУ (Moodle).</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p>Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Безпека життєдіяльності. Методичні вказівки до виконання практичних робіт: Міхеєв Ю.В., Землянська О.В. К., 2016, 42 с. 2. Васійчук В.О., Гончарук В.Є. та ін. Основи цивільного захисту: Навчальний посібник. Львів, 2010. – 384 с. 3. Джигирей В.С., Жидецький В.Ц. Безпека життєдіяльності: Навч. посібник. - Львів.: Афіша, 2000. - 256с. 4. Желібо Є.П., Заверуха Н.М., Зацарний Н.М. Безпека життєдіяльності: Навч. посібник. - К.: Каравела, Л.: Новий світ-2000, 2002. - 328с. 5. Запорожець О.І., Халмурадов В.І., Применко В.І. Безпека життєдіяльності: Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2013. 448с. 6. Катренко Л.А., Пістун І.П. Охорона праці в галузі освіти.: Підручник. -Суми.: Університетська книга, 2005. 7. Козяр М.М., Щедрій Я.І., Станіславчук О.В. Основи охорони праці, безпеки життєдіяльності та цивільного захисту населення: Навч. посіб. - К.: Кондор, 2012. -458с. 8. Лапін В.М. Безпека життєдіяльності людини: Навч. посіб. Л., 2001.186с. 9. Методичні матеріали та завдання до практичного заняття «Прогнозування та оцінювання інженерної та пожежної обстановки під час аварій на вибухонебезпечних об'єктах»: Г.П. Деміденко. – К.: НТУУ «КПІ», 2012. – 12 с.

10. Охорона праці. Методичні вказівки до виконання практичних робіт: Зацарний В.В., Гусєв А.М. – К.: НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2017, 40 с.
11. Панкратов О.М. Безпека життєдіяльності людини у надзвичайних ситуаціях: Навч. посіб. - К.: КНЕУ, 2005. - 232с.
12. Пістун І.П. Безпека життєдіяльності. Суми.: Універ. Книга, 2000.
13. Пістун І.П., Кіт Ю.В. Безпека життєдіяльності. Практичні заняття. - Львів.: Афіша, 2000. - 239с.
14. Русаловський А.В., Вендичанський В.Н. Цивільний захист: Навч. Посібн./за наук.ред. Запорожця О.І. – К.: АМУ, 2008. – 250с.
15. Стеблюк М.І. Цивільна оборона та цивільний захист: Підручник. – К.: 2007.– 487 с.
16. Ткачук К.Н., Зацарний В.В., Зеркалов Д.В. та ін. Основи охорони праці: підручник. – К.: Основа, 2014. – 456 с.
17. Ткачук К.Н., Калда Г.С., Каштанов С.Ф., Полукаров О.І. та ін. Психологія праці та її безпеки: Навчальний посібник. – Хмельницький: 2011. – 135 с.
18. Ткачук К.Н., Мольчак Я.О., Каштанов С.Ф., Полукаров О.І. та ін. Управління охороною праці: Навчальний посібник. Луцьк: 2012. 287 с.
19. Ткачук К.Н., Филипчук В.Л., Каштанов С.Ф., Зацарний В.В., Полукаров О.І. та ін. Виробнича санітарія: Навчальний посібник. – Рівне: 2012. – 443 с.
20. Третяков О.В., Зацарний В.В., Безсонний В.Л. Охорона праці: Навчальний посібник з тестовим комплексом на CD/за ред. К.Н. Ткачука. – К.: Знання, 2010. – 167 с. + компактдиск.
21. Третькова Л.Д., Литвиненко Г.Є. Засоби індивідуального захисту; виготовлення та застосування: навч. посіб. К., 2008. 317 с.
22. Шоботов В.М. Цивільна оборона: Навч. посібник. К.: 2006. 438 с.
23. Migration and prognosis of radionuclides ¹³⁷Cs and ⁹⁰Sr in vegetable produce: the case of villages of the Central Forest-Steppe of Ukraine in the remote period after Chernobyl Disaster / V. Gerasimenko, O. Rozputny, I. Pertsovyi, V. Skyba, M. Saveko // Ukrainian Journal of Ecology. 2017. Vol. 7, № 3. С. 246–250.
24. Herasymenko V. Yu., Rozputnyi O.I., Pertsovyi I.V., Skyba V.V., Tytariova J.V., Saveko M.E., Kunovskyi Yu.V., Oleshko V.P. (2021). Migration of ¹³⁷Cs And ⁹⁰Sr Radionuclides in the rural area of the Central Forest Steppe of Ukraine after the Chernobyl Accident. // Ukrainian Journal of Ecology. 2021. Vol. 11, № 2. С. 13–16.